Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. post. - II Gruppo

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava: Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 1 | Gorica - 7. januarja 1954 - Trst | Izhaja vsak četrtek

Duhovni proračun

Začeli smo novo leto, z novimi računi, z novimi načrti, z novimi potmi. V novem letu bom naredil to, bom dokončal ono in bom podvzel tisto, otresel se bom nekih sitnosti, opustil bom poskuse, ki se že predolgo vlečejo in nikamor ne privedejo. Novo leto mi mora prinesti povišanje plače, napredovanje v službi, toliko dobička, toliko uspehov...

Kaj ne bi bilo primerno, da bi med številne načrte postavili tudi nekaj duhovnih načrtov in sklepov? Sicer je res, da vsi dobri sklepi nič ne pomagajo, če si strahopeten in len ter hočeš leno in strahopetno živeti; služijo ti samo za izgovor in podpirajo tvojo hinavščino... Pijanci smo, pa delamo sklepe, da bomo trezni. Obrekovalci smo in opravljivci, pa obljubljamo, da bomo odslej bližnjemu le čast in slavo peli. Sebičneži, pa pišemo v naš duhovni notes, da bomo stregli gobavcem. Častihlepni, in delamo načrte za rešitev socialnega vprašanja. Slabotni in uživanja željni, in sanjamo o pokori in mrtvičenju, s katerim hočemo posekati egiptovske puščavnike... Neprestano delamo sklepe, da bomo storili ne le to, česar ne storimo, ampak celo to, česar ne moremo storiti. S tem si delamo samo reklamo, sami sebe na tihem varamo in si mislimo, da je tako že vse storjeno. Ni večjega užitka, kakor storiti to, kar si prej sklenil, da ne boš storil. Skladamo sklepe na sklepe iz veselja, da jih potem lahko prelamljamo. Občutek greha nareja zanimivo in dramatično naše življenje, ki je sicer brez globine, enolično in krepko. Brez tega ne bi imeli nič notranje zabave, nič gibanja, nič boja.

Toda ne glede na to nevarnost, ki se skriva v sklepih, in ne glede na dejstvo, da sklepi uspavajo, slepijo in varajo vest, ki vpije in opominja, je treba priznati, da ni napak, če ob vstopu v novo leto naredimo nekaj dobrih sklepov. Morda jih res ne bomo veliko držali, toda dejstvo je, da navdušujejo, vzpodbujajo in silijo k vzponu. Ne bomo dosegli tega, kar smo sklenili, da bomo dosegli. Toda če nismo povsem malopridni ali slepi, se bomo s pomočjo sklepov vsaj obdržali na pravi poti, ki pelje k lepemu in popolnemu življenju.

To, kar hočemo priporočiti ob vstopu v novo leto, je nekaj zelo preprostega in se laže pove z zgledom kot pa z navodilom. Sklenimo, na primer, da bomo v novem letu razveselili kakega reveža, obiskali kakega bolnika, pomagali kaki siroti, molili pol ure v cerkvi, opravljali stanovitno to ali ono zatajevanje, premagali to ali ono napako ali grdo razvado; prebavili mržnjo, ki jo čutimo do kakega človeka; navezali prijateljske stike, ki se doslej niso še nikoli obnesli; napravili kako dobro delo, ki ga more videti le Bog; poravnali ali odpravili kak nesporazum v družini; pretrgali kako nespametno ali nevarno navezanost; obrzdali kako grdo navado. Ne govorim o velikih stvareh, sicer smo v nevarnosti, da ostanemo pri praznih besedah. Govorim o najnavadnejših rečeh, o takih, ki se jih često celo sramujemo zapisati.

Ti pa, na primer, mi pripoveduješ o nepopisljivo žalostnih razmerah, v katerih živijo reveži in zapuščenci. Pri tem se razvnemaš, kakor bi hotel vžgati ves svet. Saj nič ne rečem; tvoja gorečnost je sveta in pravična. Toda ko bi v svoji odrešiteljski ognjevitosti, ko govoriš med bliskom in gromom, odpravil grdo razvado, pljuvati v obraz svojemu sobesedniku, ali vtikati si kazalec v nos in mezinec v ,uho, ali praskati se po glavi, ali grizti si nohte, ali gledati z nesramno neprisiljenostjo za žensko, ki gre mimo tebe, ali brezobzirno obsojati tvojega bližnjega, ali brez najmanjšega povoda opravljati in obrekovati razne ustanove in naprave: koliko bolj resno, koliko bolj krščansko bi bilo to!

Ena najhujših, če ne najhujša rana našega časa je to, da smo izkopali prepad med govorjenjem in delom za obnovitev na eni strani, in med našim govorjenjem in delom na drugi strani. Druge poznamo in zanje skrbimo, sebe pa ne poznamo in se zanemarjamo. Na ta način utiramo pot pogubnemu nauku in še pogubnejši praksi, da se sme človeška družba prenoviti s pomočjo nasilja, laži, zločinov, pobojev in drugih podobnih grdobij. Sadovi ljubezni naj bi rasli in zoreli na drevesu sovraštva!

Človeka groza obhaja, in po pravici, ob takih vragolijah. Pa je to prav tisto, kar mi sami skušamo delati, to se pravi, družiti nekrepostno življenje s krepostnim delovanjem, ali po domače, grdo živeti in lepo delati.

Ob vstopu v novo leto naj bo torej naš prvi sklep ta, da si bomo prizadevali za naše osebno poboljšanje, da bomo nekoliko boljši, vsaj nekoliko, to pa stvarno, resnično in stanovitno. Če bomo dobri mi, bo dobro tudi vse to, kar bomo delali in storili.

Luka

Konferenca štirih

Kakor znano je Sovjetska zveza predlagala, da bi se vršila konferenca štirih zunanjih ministrov dne 25. januarja in ne 4. januarja, kot so predlagale zapadne velesile. Obenem je sovjetska vlada predlagala, da bi o kraju konference sklepali vsi štirje visoki komisarji zasedene Nemčije. Na te predloge Sovjetske zveze z dne 26. decembra so zapadne velesile odgovorile že prvega januarja ter sprejele oba sovjetska predloga, da ne bi dale sovjetski vladi povoda, da bi nameravano konferenco vnovič odgodila. Vse kaže namreč, da se Sovjetom za to konferenco prav nič ne mudi, tako da bi se prav nič ne čudili, ako bi prinesli Sovjeti kak nov razlog za njeno odgoditev. Zapadnim velesilam pa je zelo na tem ležeče, da pride čimprej do te konference in do rešitve nemškega in avstrijskega vprašanja ali vsaj do razkritja sovjetskega stališča do teh dveh nadvse važnih vprašanj.

Odgoditev četvorne konference na 25. januar je posebno francosko vlado neprijetno presenetila. Francozi so dobili namreč svojega novega državnega predsednika, ki bo nastopil svojo službo 17. januarja. Takrat pa bi morala odstopiti sedanja Lanielova vlada. Ker pa ni upanja, da bi v tem slučaju mogli sestaviti novo vlado pred začetkom četvorne konference, je Francija v neprijetnem položaju, koga naj pošlje na to izredno važno konferenco. Toda zdi se, da so našli tudi za ta slučaj izhod. Laniel je hotel podati te dni ostavko svoje vlade ter dati svojemu nasledniku ali morda celo samemu sebi možnost, da sestavi novo vlado, predno pride do konference štirih, toda Auriol in Coty sta ostavko zavrnila. Kakšne namene zasleduje Sovjetska zveza z odgoditvijo četvorne konference, je težko ugotoviti. Zdi se pa, da je Sovjetom zelo na tem, da bi zapadne zaveznike še bolj razdvojili ter zadali smrtni udarec evropski obrambni skupnosti, katere se Sovjeti nedvomno najbolj bojijo.

Kljub temu, da niso zapadne velesile stavile za četvorno konferenco izrecnih pogojev, imajo vendar glede bodoče konference svoje stališče, ki ga bodo v vsakem slučaju branile.

To stališče obsega sledeče točke:

Združitev Nemčije se mora izvršiti na podlagi svobodnih volitev v zapadni in vzhodni nemški coni.

Mirovna pogodba mora dati Avstriji popolno samostojnost. Da se to doseže, so zapadne velesile pripravljene odstopiti od skrajšane mirovne pogodbe, ki ji Sovjeti nasprotujejo.

Sovjetska zveza dobi lahko garancije za slučaj, da bi jo hotela Nemčija kdaj napasti.

Zapadne velesile se ne marajo vsaj za sedaj vezati, da se bodo udeležile konference s komunistično Kitajsko.

Zapadne velesile ne mislijo opustiti svojih načrtov glede lastne obrambe, posebno pa ne mislijo odstopiti od atlantske zveze in evropske obrambne skupnosti, ki sta obrambnega značaja.

Malenkovo voščilo ameriškemu ljudstvu

Moskovski listi so poročali, da je Malenkov odgovoril na nekatera vprašanja, ki mu jih je bil zastavil ameriški novinar Kingsbury Smith. Smith je zastavil Malenkovu sledeča vprašanja:

»Kakšna so Vaša voščila ameriškemu ljudstvu za leto 1954?« Malenkov je odgovoril: »Iz vsega srca želim ameriškemu ljudstvu, da bi mu uspelo razviti prijateljske odnose z vsemi narodi in doseči koristnih uspehov v plemenitem delu za obrambo miru.«

Na drugo Smithovo vprašanje: »Ali upate, da bo novo leto v znamenju okrepitve prijateljskih vezi med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo?« je Malenkov takole odgovoril: »Predvsem je treba želeti zboljšanje odnosov med našima dvema deželama. Mislim, da ni stvarnih ovir za zboljšanje razmer med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami v novem letu in za okrepitev tradicionalnih prijateljskih vezi med narodi naših dežel. In jaz upam, da bo do tega tudi prišlo.«

Na tretje Smithovo vprašanje, kaj sodi Malenkov o možnosti ohranitve svetovnega miru v l. 1954 in o ublažitvi mednarodne napetosti, je Malenkov odgovoril, da vsi narodi pričakujejo pravičnega miru in da ne manjka ugodnih priložnosti, da se zmanjša mednarodna napetost. Vlade in predvsem vlade velesil ne smejo preslišati glas narodov in vedno večjih nasprotstev, če hočejo doseči trajen mir. Kar se tiče Sovjetske zveze, je pristavil Malenkov, delamo in bomo tudi delali na to, da bodo mogli narodi živeti v miru, da bomo zmanjšali mednarodno napetost in da vzpostavimo normalne odnose med državami.

Na četrto Smithovo vprašanje, kateri bi bil po Malenkovem mnenju najvažnejši korak, ki bi ga leta 1954 lahko storil v korist svetovnega miru, je Malenkov odgovoril, da bi bilo potrebno skleniti med državami sporazum, na podlagi katerega bi se države slovesno in brezpogojno zavezale, da ne bodo uporabljale ne atomskih ne vodikovih bomb in nobenega množično učinkujočega orožja. Tak sporazum bi pomagal, da bi se sporazumeli glede popolne odprave atomskega orožja in glede ustanovitve stroge mednarodne kontrole o uporabi atomske energije v vojne namene. Sovjetska vlada bi smatrala za potrebno, da bi prišlo istočasno do sporazuma o znatnem zmanjšanju vsakovrstnega ostalega vojnega orožja in števila vojnih sil. Vse to bi nedvomno prineslo zmanjšanje vojaških stroškov ter bi zboljšalo gospodarske razmere narodov.

To novoletno voščilo sovjetskega prvega ministra je vzbudilo v zapadnih krogih precejšnje zanimanje in sicer bolj zaradi prijaznega tona kot zaradi vsebine. Predlogi Malenkova niso namreč nič novega ter ponavljajo prejšnje sovjetske zahteve glede atomskega orožja. Sovjeti zahtevajo predvsem uničenje atomskega orožja in šele nato ustanovitev kontrolne komisije.

Pella odstopil

Proti pričakovanju je ital. ministrski predsednik Pella v torek zvečer odstopil s svojo vlado. Vedelo se je, da ima težave v vladi in da se je pripravljal na njeno preosnovo, toda namesto preosnove je prišla kriza in odstop. Do odstopa je pa prišlo zato, ker se Pella ni več dovolj ujemal s politiko kršč. demokratske stranke, zlasti so si prišli navzkriž, ko je Pella hotel imenovati za kmetijskega ministra Sicilijanca Aldisia. O tem je bilo znano, da je nasprotoval dosedanji kmetijski politiki demokrščanske stranke, zato ga vodstvo te slednje ni hotelo na tem mestu. Pella pa ni hotel popustiti in je rajši odstopil. — Sedaj se vršijo razgovori za imenovanje njegovega naslednika.

Novi boji v Indokini

Na božični dan so komunistične čete vpadle v Laos ter presekale deželo na dva dela. Francoske čete so se morale umakniti ter prepustiti mesto Takhek sovražniku. Vendar se zdi, da ta nova ofenziva komunističnega poveljnika Hočiminha ni preveč nevarna, kajti Francozi so bili nanjo več ali manj pripravljeni. Kljub temu vzbuja nova komunistična ofenziva v mnogih krogih precejšnjo zaskrbljenost. Tako piše »Washington Post« o vdoru v Laos sledeče:

»Vdor komunističnih oddelkov postavlja Združene narode pred nujno odločitev. Ministrski predsednik tega malega neodvisnega kraljestva v Indokini je že pozval svobodne narode, naj pridejo na pomoč proti napadu. Zdi se, da je ogrožena tudi Tajska (Siam). Če gre za začetek novega komunističnega sunka, kakršnega je doživela Južna Koreja leta 1950, potem zahteva nastali položaj nagle odločitve.

Gotovo je prva naloga Združenih narodov, da pošlje v Laos čimprej komisijo za ohranitev miru. Ta bi potem lahko določila značaj in obseg domnevnega napada in jasno pokazala, kdo je odgovoren zanj. Sile, ki so vdrle v Laos, označujejo kot redne enote vietminške vojske. Toda kdo zalaga in opremlja te sile in kdo jih podpira? Odgovor na to bi lahko dala le komisija Združenih narodov na kraju samem. Le na takih podatkih sloni lahko trdna politika Združenih narodov. Čim prej se Združeni narodi odločijo, da pošljejo tako komisijo na pot, tem bolje bo za to, da preprečimo novo Korejo.«

Vojna v Indokini se vleče že vso povojno dobo ter stane Francijo ogromnih materialnih in seveda tudi precejšnjih krvnih žrtev. Francija bi to vojno najrajši končala, posebno ker se zdi, da ne bo mogla komunističnih partizanskih čet nikoli popolnoma poraziti. Te čete dobivajo namreč stalno in izdatno pomoč iz komunistične Kitajske in morda celo iz Sovjetske zveze, ki svojih osvojevalnih ciljev na Daljnem vzhodu nikakor ne misli opustiti. In to je glavni razlog, zakaj Združeni narodi ne smejo pustiti, da bi prišla Indokina pod komunistično oblast. Če bi namreč padle te dežele pod rdečo oblast, bi komunisti ogrožali vso jugovzhodno Azijo, to je Malako, Filipine in Indonezijo. Zato je boj za Indokino mnogo bolj važen kot je bil boj za Korejo.

Dulles opozarja rdečo Kitajsko

Na eni svojih konferenc (29. 12.) je ameriški zunanji minister Foster Dulles govoril o Hočiminhovi ofenzivi v Indokini ter o umiku dveh ameriških divizij s Koreje.

Njegovi pogledi na novi položaj v Indokini so bili zelo optimistični, morda celo preveč optimistični spričo nevarnosti, ki jo po mnenju mnogih predstavlja zadnja komunistična ofenziva na Daljnem vzhodu. Dulles je dejal, da ni nevarnosti, da bi razširili komunisti svoj sedanji napad na Tailandijo (Siam), in da general Navarre obvlada popolnoma sedanji vojaški položaj.

Govoreč o Indokini je Dulles svaril rdečo Kitajsko pred poseganjem v indokitajski spor ter dejal, da bi v slučaju, da bi kitajski komunisti nastopili v Indokini očitno, nastopile tudi Združene države s svojimi mornariškimi in letalskimi silami, in ne samo v Indokini, ampak tudi kje drugje.

Ameriški zunanji minister je govoril tudi o umiku dveh ameriških divizij s Koreje. Dejal je, da bo ameriška vojaška sila kljub umiku teh dveh divizij s Koreje ostala v ravnovesju s sovražnimi silami in da bo še celo večja kot prej. Dostavil je, da temelji ta umik na treh razlogih. Prvi razlog je dejstvo, da se je ameriška vojaška sila na Koreji znatno povečala ravno v tistih tednih pred sklenitvijo premirja. Drugi razlog je, da so premirje sklenili ravno zato, da bodo omogočili večjo mobilnost ameriške vojaške sile v Aziji. Tretji razlog pa je, da se je znatno povečala ameriška pomorska in letalska moč. Amerika se misli za naprej izogniti taki vojni, kot je bila na Koreji in ki je zadrževala v korejskem blatu velike pešadijske in topniške sile ter izčrpala s tem rezerve, kar bi imelo v slučaju kake sile naravnost usodne posledice. Zato se misli Amerika posluževati za naprej le mornariških in letalskih sil, ki so po svoji naravi bolj gibčne in ki se dajo v slučaju potrebe premestiti z manj važnega odseka na kak drug bolj važen odsek.

Medtem so se v Panmunjomu 23. decembra zaključila tako imenovana komunistična pojasnjevanja.

Pojasnjevanje je poslušalo 3223 vojnih ujetnikov; od teh se je samo 138 odločilo za vrnitev v domovino.

Praznik svete Družine

Ko je Jezus dopolnil dvanajst let in so po običaju praznika šli v Jeruzalem ter se po končanih praznih dnevih vračali, je ostal deček Jezus v Jeruzalemu in njegovi starši tega niso opazili. Misleč, da je pri druščini, so šli dan hoda in ga iskali med sorodniki in znanci. In ko ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem in ga iskali. Po treh dneh so ga našli v templju, ko je sedel sredi učiteljev, jih poslušal ter povpraševal. In vsi, ki so ga poslušali, so strmeli nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori. Ko so ga starši ugledali, so se zavzeli, in njegova mati mu je rekla: »Otrok, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.« In rekel jima je: »Kaj sta me iskala? Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?« Toda ona nista razumela besed, ki jih je jima rekel. In vrnil se je z njima ter prišel v Nazaret in jima je bil pokoren. In njegova mati je vse to ohranila v svojem srcu.

In Jezus je napredoval v modrosti pri Bogu in pri ljudeh. (Luka, 2, 42-52).

*

Po končanih velikonočnih praznikih v Jeruzalemu, so se romarji v grupah vračali na svoje domove. Iz Jeruzalema v Nazaret je približno 115 km, torej kake štiri dni hoda. Običajno so romarji iz iste vasi ali mesta potovali skupaj. Pred odhodom so se že domenili, kje se bodo prvi večer zbrali in prespali, ker je razumljivo, da so nekateri hitreje hodili kot drugi.

Z nazareško družbo sta potovala tudi Marija in Jožef. V gneči, ki je nastala pred odhodom iz Jeruzalema, ko so se romarji zbirali, se je Jezus izgubil. Sveta romarja se nista veliko vznemirjala, ker sta bila prepričana, da je Jezus pri sorodnikih v kaki drugi grupi romarjev, ali pa da je skupaj z nazareško mladino, ki je kar naprej mahnila na pot in pustila starejše za sabo. Jožef in Marija sta mirno potovala in mislila, da bosta gotovo našla Jezusa na kraju, ki so si ga že vnaprej določili, da se počakajo in potem skupaj prenoče. Nekateri tudi domnevajo, da Marija in Jožef nista skupaj potovala in tako je Jožef mislil, da je Jezus pri Mariji, in obratno je Marija mislila, da je Jezus pri Jožefu. Šele zvečer, ko so se zbrali vsi skupaj na prenočišču, sta sveta romarja ugotovila, da Jezusa ni v družbi. Povsod sta povpraševala po Jezusu, pa jima nihče ni vedel nič povedati. Posebno Marijo je začelo skrbeti, vso noč ni mogla zatisniti očesa. Ko so se navsezgodaj zjutraj drugi romarji odpravili na pot proti domu, sta Marija in Jožef krenila nazaj v Jeruzalem, kamor sta prispela pozno popoldan. V Jeruzalemu sta povpraševala pri sorodnikih in znancih, a nihče jima ni vedel nič povedati o Jezusu. Po drugi noči spanja sta sveta reditelja tretji dan šla v tempelj, verjetno bolj zato, da bi Bogu zaupala svojo žalost, kakor pa v upanju, da bi tam našla Jezusa. Pa glej presenečenje: Jezus je sedel med učeniki, odgovarjal in stavil vprašanja, da so se vsi čudili. Šele po končanem pouku je stopila Marija k Jezusu in mu dejala: »Otrok, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.« Ko je Jezus dal odgovor ,ki smo ga zgoraj brali, so se vsi trije veseli in srečni podali na pot domov.

Dogodek o iskanju Jezusa nudi velik nauk staršem in tudi otrokom. Vsi očetje in matere bi morali pri premišljevanju tega evangeljskega odlomka ponovno premisliti vzvišene naloge in dolžnosti, ki jih imajo do svojih otrok. Enako bi pa tudi otroci morali napraviti trden sklep, da bodo ubogali svoje starše, kakor je bil Jezus pokoren Jožefu in Mariji.

Ko v duhu sledimo Jožefu in Mariji, ki vsa zaskrbljena iščeta Jezusa, z žalostjo pomislimo na očete in matere, ki se ne brigajo za svoje v grehu izgubljene otroke. Koliko otrok danes tava v temi greha in zablod, medtem ko starši mirno spe. Sv. Monika, mati sv. Avguština, je povsod sledila svojemu sinu z opomini in z molitvijo in je iz grešnika izprosila svetnika. Kolikokrat pa danes starši s svojim slabim zgledom in zaradi prevelike popustljivosti ne preprečijo padca otrok, ampak se še tolažijo, da je čas tak, in da se ne more nič pomagati, da bi otroci bili pošteni! Kadar se izgubi izpred oči zgled svete družine, potem se otroci eden za drugim zgube v greh in starši začno iskati otroke, če jih sploh iščejo, ko je že vse prepozno. Starši, zgled Jožefa in Marije vas mora opominjati, da boste budno čuvali nad svojimi otroki, in ako se otrok zgubi, ne boste zatisnili očesa, dokler ga ne boste našli. Ako boste vse upanje zgubili, potem pa pojdite v tempelj in potožite Bogu svojo skrb in Bog bo gotovo pomagal.

Kakor staršem pa daje nedeljski evangelij pouk tudi otrokom. Jezus se je ločil od Jožefa in Marije, ne iz hudobije, nagajivosti ali trme, ampak zato, da je šel in lahko ostal v hiši svojega nebeškega Očeta. Ravno nasprotno pa ravnajo večkrat otroci: izognejo se staršem in se jim skrijejo, da morejo lahkomišljeno živeti in si lahko dovoljujejo stvari, katerih bi se pred očetom in materjo sramovali. To se ne sme več pripetiti! Kadar se zdi, da je pokorščina očetu in materi težka, takrat bi morali otroci posnemati Jezusa-Boga, ki je bil pokoren Mariji in Jožefu.

Ako bodo starši in otroci poskušali posnemati zgled, ki jim je dan v sv. družini, potem se bo tudi v naše krščanske družine povrnilo veselje in božji blagoslov.

DUHOVNIKI - DELAVCI

POLEMIKA O VPRAŠANJU

Posebno od leta 1951 se je v francoskem časopisju, pa tudi v literaturi, pojavilo izredno javno zanimanje za vprašanje o tako imenovanih duhovnikih - delavcih. Že več mesecev se pa za to vprašanje zanima tudi svetovno časopisje. Skoro ni bilo v zadnjih mesecih večjega lista ali večje revije, ki ne bi omenila tega vprašanja. S tem je svetovno časopisje opozorilo na težave, v katere je zašlo v Franciji delo za širjenje Kristusovega nauka, in na prizadevanja cerkvenih oblasti, da bi našle nova pota in nova sredstva za to težko, a potrebno delo. Pri tem gre za nov poskus delovanja med delavskim stanom, ki je Cerkvi ne samo odtujen, ampak v mnogih primerih tudi do nje sovražen, in ki ga je mogoče pridobiti edinole s pomočjo katoliških delavcev. A francosko časopisje o vsem tem prej ni dosti pisalo, ker so rajši manj govorili, več delali, posebno še zato, ker je šlo za poskuse med delavskim stanom, ki je bil zelo navezan in ljubosumen na svojo strnjenost v komunističnem taboru v svoji oddaljenosti od Cerkve.

V sedanji polemiki francosko časopisje zagovarja vprašanje duhovnikov-delavcev, saj gre v prvi vrsti za vprašanje, ki zanima katoliško Cerkev v Franciji. A ker vprašanje ni samo francosko, je razumljiva polemika, v katero so posegli tudi ne katoliško misleči ljudje. Ta polemika ni samo razumljiva, ampak je bila v neki meri tudi potrebna. Tako so se pojasnili marsikateri pojmi o duhovnikih in o apostolskem delu na splošno. Tako so se nekateri zavedli, da se Cerkev zanima za socialne probleme, posebno pa za najvažnejšega, kako pridobiti delavce, da bi se zavzeli za Kristusov socialni nauk, in kar je še važnejše, da bi se ti oprijeli Kristusa in začeli živeti po njegovih naukih in načelih.

Kako da je prišlo do te ostre polemike o duhovnikih-delavcih?

CERKVENA OBLAST IN BOGOSLOVCI-DELAVCI

Precej hrupa je povzročil odlok kardinala Pizzarda, prefekta Kongregacije za semenišča, z dne 27. julija 1953, s katerim prepoveduje bogoslovcem nekaterih francoskih semenišč, da bi med počitnicami delali kot navadni ročni delavci v rudnikih ali v industrijskih obratih. Ista prepoved je bila izdana tudi za novice različnih redov. Bogoslovci nekaterih semenišč so namreč smeli postati ob počitnicah delavci, da bi tako spoznali delavsko življenje in poskušali, ali se je mogoče približati delavcem. Ta poskus se je zdel potreben za take, kateri niso spoznali delavskih težav in vprašanj. Tako bi spoznali delavca in pozneje bi kot duhovniki znali delavcem lajšati težave in jih z večjo lahkoto pridobivati za Boga. Saj pravi božja zapoved, da moramo ljubiti svojega bližnjega. A ljubezni ni, če ni spoznanja. Čim večje bo spoznanje pri bogoslovcu, tem bolj se bo ta pozneje trudil kot duhovnik, da bo z dejanji pokazal svojo ljubezen do delavskega stanu, ki danes hrepeni po zemeljski sreči in, bodimo odkriti, po Bogu.

Iz tega pa ne sledi, da mora duhovnik vse poskusiti, če hoče kaj spoznati. Če bi to veljalo, bi moral duhovnik postati tudi zločinec, če bi hotel poznati zločinčeve težave in mu pomagati. Po tem bi se moral, kakor nekateri zmotno mislijo, duhovnik tudi poročiti, če hoče, da bo spoznal vse težave, v katerih živijo zakonci in starši v skrbi zase in za svoje otroke.

Mogoče bo kdo ugovarjal: saj so tudi slovenski bogoslovci delali na polju in še delajo. Bogoslovce iz kmečke družine med počitnicami ni imel in nima dosti časa za kolovratenje po svetu. Treba je prijeti za delo. Marsikateremu je verjetno oče rekel: kar poskusi, da boš videl, kako drag je vsakdanji kruh.

Vsakdo pa dobro razume, da je nekaj drugega delati na polju med svojimi lastnimi ljudmi v katoliškem okolju, kakor pa delati v industrijskih obratih med ljudmi, ki so, če ne bi bilo drugega, prežeti z materialističnim duhom in veri nasprotni. V kakšnih težavah se šele znajde fant, ki je prišel iz meščanskega lahkega okolja!

Delo, ki naj bi se vršilo v takih okoliščinah, zahteva značajnih mož, ki so obdarovani z raznimi naravnimi lastnostmi in z vsemi tistimi lastnostmi in močmi, ki jim prihajajo iz duhovniškega poklica, ki je bil že dobro preizkušen v težavah življenja in dušnopastirskega dela.

CERKVENA OBLAST IN DUHOVNIKI-DELAVCI

Polemika, ki je nastala zaradi omenjenega odloka, je vzbudila tudi polemiko o duhovnikih-delavcih, ki delujejo v Franciji, in na splošno o delovanju duhovnikov-delavcev med delavskim stanom.

Višja cerkvena oblast je temu delovanju sledila z zanimanjem, a obenem z nekim strahom, ker je šlo za nov in v neki meri predrzen poskus. Novembra meseca so bila zato dana od strani svete stolice nova navodila, ki jih je svetovno časopisje različno razlagalo.

Znano je, da so o vprašanju duhovnikov-delavcev v Franciji razpravljali s svetim očetom francoski kardinali Liénart, Gerlier, Feltin. Na podlagi izkustev, ki so jih nabrali v desetih letih, je cerkvena oblast vzela v pretres to zadevo. Cerkvena oblast je postala pozorna na gibanje, ker se je zdelo, da se je ime duhovnik-delavec počasi začenjalo spreminjati v ime delavec-duhovnik. (Prvo ime nam označuje duhovnika, ki deluje kot delavec in to po načelih in smernicah, ki se jih mora držati duhovnik. Drugo ime pa nam označuje delavca, ki je mimogrede tudi duhovnik). Strah radi te nevarnosti ni bil brez podlage, saj so nekateri znaki, čeprav redki, kazali na to zamenjavo vrednot.

Leta 1952 je izšel roman »Les saints vont en enfer« (Svetniki gredo v pekel), kjer je opisano življenje takega duhovnika, ki je postal delavec. Ta duhovnik nima dosti časa za maševanje in v svojem obnašanju se je tako približal delavcem, da rabi celo prostaške besede, da ne omenimo drugega. Res je, da so pravi duhovniki-delavci obsodili ta roman, češ da ne odgovarja resnici. Čeprav je pisatelj potvoril stanje, v katerem se znajdejo taki duhovniki v industrijskih obratih ali na svojem domu, vendar nam je jasno pokazal na težave in priložnosti, v katerih se lahko znajde tak duhovnik.

NOVE SMERNICE

Cerkvena oblast, ki skrbi pri svojih duhovnikih, da ni v nevarnosti njihovo duhovno življenje, je prišla do spoznanja, da način, ki se ga je držalo apostolsko gibanje duhovnikov-delavcev, ni bil najboljši. Taki duhovniki so komaj našli čas za sveto mašo in še to so po večini opravili v kakem revnem stanovanju, na kuhinjski mizi in nemalokrat ob zvoku kake plesne muzike, ki je prihajala iz bližnjega stanovanja. Med delavci so bili večinoma nepoznani kot duhovniki in to več časa. Res so se tako delavcem približali. A koliko so jih mogli pridobiti za Kristusa? In ko so jih delavci spoznali za duhovnike, ali ni bilo njihovo delo še bolj onemogočeno? Taka in podobna vprašanja so pripravila cerkveno oblast, da je po desetih letih raznih poizkusov iskreno in jasno pregledala vse to apostolsko delovanje.

Z veseljem so ugotovili, da se je marsikaj naredilo lepega in dobrega, a da uspehi niso odgovarjali prvotnemu cilju, ki so si ga zastavili s tem podvigom. Sprejeli so torej vrsto ukrepov, kateri pa ne kažejo, da Cerkev prezira delo tistih, ki so vzeli na svoje rame nov način težkega apostolskega dela, da bi kot delavci pripeljali delavce h Kristusu in Cerkvi.

Ukrepi, ki smo jih že objavili v »Katoliškem glasu«, so pa sledeči: duhovnike, ki se mislijo za naprej posvetiti apostolatu med delavci kot navadni delavci, bodo za svoje škofije zbrali posamezni škofje; taki duhovniki bodo posvetili tej obliki apostolata le nekaj ur svojega dneva, da ne bodo zanemarjali svojih duhovniških dolžnosti; ne bodo prevzemali nobenih važnih mest v sindikalnih organizacijah, ki bi jim nalagala posebno odgovornost; ne bodo živeli ločeno od duhovniškega okolja, marveč bodo člani kake skupnosti ali župnije, kjer bodo delno pomagali pri dušnopastirskem delu.

Mogoče kateri katoličani gledajo z malodušjem na te ukrepe, zlasti tisti, ki iščejo novosti in ki preveč romantično gledajo na širjenje krščanstva. Cerkev pa je s svojimi odločbami gledala na ves problem. Hierarhična Cerkev ima od Kristusa nalogo, da uči in ljudi posvečuje. Ona edina.

ZADRŽANJE KOMUNISTOV

Zanimivo je zadržanje komunistov v tej zadevi. Spočetka so francoski komunisti in za njimi njihovi tovariši po svetu, tudi v Italiji in Jugoslaviji, odločno napadali duhovnike-delavce in jih imenovali izdajalce naroda, preoblečene v delavce. Njih delo so komunisti označili kot razbijalno in kvarno. Sedaj pa so dosegli ti duhovniki-delavci veliko čast, da jih prav komunistični tisk hvali in da obsoja cerkveno oblast, ki je z novimi ukrepi hotela preprečiti morebitne napake teh duhovnikov bodisi pri njihovem delu bodisi, kar je še važnejše, pri njihovem pojmovanju o poslanstvu duhovnika, o nalogah cerkvene hierarhije in o Cerkvi sploh.

Zakaj ta sprememba? Komunisti uporabljajo vsako priliko, da morejo svojim povedati, da je Cerkev proti delavcem in da drži s kapitalisti. Poleg tega so pa dejansko nekateri duhovniki zašli v marksistično borbo, morda z dobrimi nameni. In to je komunistom prav prišlo. Tako n. pr. so nekateri duhovniki-delavci podpisali neki manifest, v katerem so zahtevali, da komunistična delavska zveza postane edina pravna organizacija delavcev. Znano je tudi, da sta bila dva duhovnika-delavca, oba zaposlena v avtomobilskih tvornicah, aretirana ob priliki demonstracij proti generalu Ridgwaju. Drugi so se postavili na čelo velikih stavk leta 1951. Zanimivo je, da so ob priliki teh stavk leta 1951 komunisti nosili napise: duhovniki so z nami.

Res so bile to izjeme. A kdor pozna cilj komunističnih stavk in način njihovega dela, bo spoznal, da je cerkvena oblast pravilno ravnala, ko je postala bolj pozorna in dala apostolskemu delu med delavci jasen program in še jasnejši cilj.

DVE VAŽNI DEJSTVI

Kadar govorimo o duhovnikih-delavcih, ne mislimo na duhovnike, ki delujejo med delavci kot duhovniki: ki nosijo duhovniško obleko, ki opravljajo med njimi cerkvene obrede, mašujejo, delijo svete zakramente, pridigajo, se zanimajo za potrebe delavcev in njihovih družin. Ti so pravi dušni pastirji delavcev. Gotovo je tudi ta način nekaj novega, posebno če pomislimo, kako težko je za katoliškega duhovnika, da bi smel kot dušni pastir vstopiti v tvornico, ladjedelnico ali v kak drug industrijski obrat. In vendar so industrijska podjetja, ki imajo take dušne pastirje. Uspehi, ki so jih ti dosegli, so kar zadovoljivi, in to v vseh deželah, kjer se je napravil tak poskus in kjer ga ne ovirajo državna oblast ali lastniki tovarn. Najbrž bo za bodoče čase ta način najboljši. Duhovnik se mora, če hoče kaj doseči, pokazati, da je duhovnik, in delovati kakor duhovnik. Današnji svet, tudi delavski, potrebuje jasne božje besede in milosti božje, kar mu more dati le duhovnik.

Kadar govorimo o duhovnikih-delavcih, mislimo na duhovnike, ki so vzeli kramp v roke, ki so skoraj spremenili svoj klic. Mnogokrat se sliši, da duhovniki nič ne delajo, da duhovnik ni delavec. Preveč je bilo že oboževanja in poveličevanja ročnega dela. Vsak kdor dela, naj dela z glavo ali z rokami, je delavec. Tudi poučevanje verskih resnic, skrb za širjenje vere, podeljevanje svetih zakramentov itd. je delo. Kdo ima težje in odgovornejše delo, inženir, ki je naredil načrt za prekomorsko ladjo, ali ročni delavec, ki prenaša žeblje? Oba sta potrebna in oba imata pravice, da prejmeta za svoje delo primerno plačilo in da se jima to delo tudi primerno upošteva.

JE BILO POTREBNO GIBANJE DUHOVNIKOV-DELAVCEV?

Najbrž ni za nobenega skrivnost, kakšen je položaj katoliške Cerkve v Franciji. Francija ima danes zelo bogato moderno katoliško literaturo, lepo število katoliških javnih delavcev in katoliških izobražencev, ali široka masa, delavci predvsem, pa tudi kmetje, je za vero indiferentna. Mnogi so brez vere, če ne celo veri nasprotni. Kratko rečeno, Francija je sedaj velika misijonska dežela. Prav s knjigo, ki nosi naslov »Francija, misijonska dežela«, je pred desetimi leti msgr. Godin opozoril francosko javnost na žalostno versko stanje, zlasti med delavci. Francoska duhovščina in zlasti pariški nadškof kardinal Suhard niso ostali gluhi. Toda kako se približati tem delavcem? Saj je duhovnik veljal za izdajalca delavskega stanu. Okoliščine časa so pokazale novo pot. Postavljeni so bili tedaj prvi temelji za organizacijo duhovnikov-delavcev. Znano je, da so med vojno Nemci odvajali v taborišča številne delavce, za katere so pa prepovedali vsakršno versko skrb. Tedaj se je nekaj mladih duhovnikov pridružilo tem delavcem, šli so kot delavci. In kot delavci med delavci so imeli lepe uspehe. Ali bi se ne dalo napraviti kaj takega tudi v domovini po končani vojni? Se pomešati med delavce kot delavci, se preobleči, si z njimi služiti vsakdanji kruh, prenašati z njimi vse težave, ki jih prinaša delo in obramba dela in plače?

In res so začeli, prvo v Parizu, pozneje tudi drugod. Precej je bilo prostovoljcev, a ne vsi zadostno pripravljeni. Nič ni ločilo teh duhovnikov-delavcev od drugih delavcev. Saj niso niti povedali, kaj so. Apostolat teh duhovnikov ni bil v pridigah in ne v javnih molitvah. Hoteli so pokazati že s svojo navzočnostjo ljubezen Kristusovo. Hoteli so razodeti svoj pravi poklic šele tedaj, ko bi imeli že velik krog prijateljev, kar bi uspeh njih dela povečalo. Vse to, ker so bili prepričani, da je edina ta pot, ki bo omogočila odstranitev zaprek med delavci in Cerkvijo.

Koncem leta 1952 je bilo v Franciji nekaj nad sto duhovnikov-delavcev, med njimi kakih dvajset redovnikov.

To so bili poizkusi in to je bilo njihovo delo. Po desetih letih je cerkvena oblast dala novega poguma temu gibanju. Očistila je iz tega gibanja vse tisto, kar bi lahko škodovalo pravemu poslanstvu katoliškega duhovništva. S tem je Cerkev povedala, da je odločena, da ne bo opustila naporov, da bi spet seznanila množice s Kristusom, ki ga boleče pogrešajo. To je za nas razveseljivo. Je pa za nas opomin, da damo na razpolago v ta namen tudi svoje moči.

Težko je bilo delo teh duhovnikov. Edinole Bog more soditi o uspehih. Gotovo pa je, da je njihova žrtev služila, da se je širni svet v nekaterih stvareh seznanil s poslanstvom in dolžnostmi duhovnika in laika. Seznanili so svet z možnostmi za apostolsko delo med delavci v Franciji in drugod.

Dr. L. S.

Invalid gre peš v Rim

V Rim je prišel mladi bivši francoski legionar Gastone Morel. Mladi romar, ki je v državljanski vojni v Indokini izgubil eno nogo, je napravil vso pot od Pariza do Rima peš z bergljami. Izjavil je, da je napravil to pot, ker se je tako zaobljubil, ko je bila neka bitka najbolj srdita. Prvi njegov obisk v večnem mestu je bil posvečen cerkvi sv. Petra.

Naša Gospa iz Lujana kronana

V prisotnosti ogromne množice — zbranih je bilo nad 200.000 ljudi — je bila slovesno kronana podoba Naše Gospe iz Lujana, ki je patrona Argentine. Slovesno kronanje je izvršil papeški legat kardinal Copello. Navzoč je bil tudi kardinal Caggiano iz Rosaria ter vsi argentinski škofje. Predsednik republike Peron je s povzdignjenim glasom molil posebno molitev k Mariji, s katero ji obljublja v imenu vsega naroda skrbno iskanje resnice, pravice in miru. Veličastna slovesnost se je končala z zahvalno pesmijo in argentinsko narodno himno, ki so ju peli vsi navzoči. — V Lujan zelo radi romajo tudi argentinski Slovenci.

Na stara leta v samostan

Ravnatelj občinskega tramvajskega podjetja v Milanu ing. Leonardo Adler je v starosti 72 let vstopil v frančiškanski samostan Sabioncello v Brianzi, kjer bo študiral bogoslovje. Po dveh letih bo postal duhovnik. Novi redovnik je dobil posebno dovoljenje od sv. očeta, ker je poročen.

Njegova soproga je ganjena prisostvovala preprostemu obredu redovne preobleke. Sin Adlerja, ki je bil direktor železnice za južno Tirolsko, je svojega očeta prehitel za eno leto. Pred enim letom je namreč tudi on vstopil v red patrov kapucinov.

Božična poslanica sv. očeta Pija XII.

Na božični predpraznik — badnjak — je v imenu kardinalskega zbora in vseh katoliških vernikov kardinal-dekan Tisserant izrazil sv. očetu srčna božična voščila.

V daljšem odgovoru je papež podal važna navodila vsemu krščanskemu svetu; radijski valovi so ta govor raznesli po vsej zemlji. Podati hočemo našim bralcem vsaj najbolj sončna mesta tega govora.

Začel je sv. oče z besedami sv. Janeza Evangelista: »In Beseda je meso postala in med nami prebivala.« Ta Beseda — Sin božji — je bila Luč, ki sveti v temi in podeli onim, ki vanj verujejo, oblast, da postanejo otroci božji. — Pa, pravi sv. oče, kljub tej luči, ki sveti iz jaslic, , je puščena človeku strašna možnost, da se pogrezne zopet v temo zmote in greha, in žalostna resnica je, da je mnogo tako nesrečnih ljudi. Kje je vzrok? Sv. oče je ugotovil, da je zlasti v sedanjem veku iznajdb in tehnike človeški um postal tako zaslepljen in v svoj tehnični napredek tako zaverovan, da ni več zmožen dvigniti se do Stvarnika. Od svoje tehnike pričakuje človek raj na zemlji, zadoščenje vsega svojega hrepenenja po sreči — kar seveda nikdar dočakal ne bo.

Revež je v svoji slepoti zamenjal stvar s Stvarnikom, iz občudovanja božjega stvarstva se ne more povzpeti do Njega, ki je v to stvarstvo vložil neštete skrivnostne sile, ki jih človekov um s težavo vedno bolj razkriva, zlasti v zadnjem stoletju — radio, zrakoplov, atomsko energijo, vsakovrstne najumetnejše stroje itd.

Sv. Cerkev ljubi in podpira vsak tehnični napredek, ki razkriva globoke skrivnosti, do sedaj skrite človeškemu umu, in ona občuduje neskočno modrega Stvarnika, ki vodi učenjake in raziskovalce pri njih vedno novih in večjih iznajdbah. Tehnični napredek prihaja od Boga, ki je ustvaril razumnega človeka, a je tudi ustvaril vesoljni svet z vsemi njegovimi skrivnostnimi silami. Zato se Cerkev tehničnega napredka veseli, ker prihaja od Boga in mora dosledno zopet voditi k Bogu, Darovalcu vseh dobrin.

Zato nas sv. Cerkev vabi o Božiču, da pokleknemo k jaslicam učlovečenega Sina božjega, ki je podoba nevidnega Boga, prvorojenca vsega stvarstva, kajti v njem je bilo ustvarjeno vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji, vidne in nevidne stvari« (Kol 1, 15-16). Vabi nas zahvaljevati Njega, ki je dal bistrost razuma in stvari v raziskavo človeku. Vabi nas prepevati »Slavo Bogu na višavi« in s sv. Tremi kralji darovati novorojenemu Detetu poleg zlata, kadila in mire tudi vse pridobitve moderne tehnike — ker je vse to Njegova last in Njegov dar.

Žal, da tega v tehnični napredek zaverovani človek noče razumeti. Sebi pripisuje, kar je od Boga prejel, in smatra, da je z raznimi iznajdbami dosegel vrhunec svoje sreče in zadovoljstva, saj bo z malo trudom mehanično veliko proizvajal.

V tem samozadovoljstvu, ki ga sv. oče imenuje »tehnični duh,« pa leže za ves človeški rod velike nevarnosti. Sv. oče jih našteva:

Tehnična zaverovanost omejuje človekov pogled

tako da se človek zanima le za materialnost, snovnost. »Razgled, ki ga tehnika odpira očem modernega človeka, pa najsibo še tako prostran, ostane vendar samo delna projekcija življenja na realnost, saj izraža le odnose do materije. Zato ta razgled človeka nekako zapre v ječo, ki je sicer prostorna, a omejena,« uči sv. oče.

Napravi človeka slepega za verske resnice

»Ne da bi tehnika sama v sebi,« pravi sv. oče, »zahtevala odklonitev verskih vrednot, saj jih nasprotno odkriva, toda »tehnični duh« je, ki človeka vede v stanje, nenaklonjeno i s k a n j u , gledanju, sprejemanju nadnaravnih resnic in dobrin. Človek, ki se pusti zavesti pojmovanju življenja, kot ga riše »tehnični duh«, postane neobčutljiv, brez zanimanja, torej slep za ona dela božja, ki so popolnoma drugačne narave kot tehnika, kakršne so n. pr. skrivnosti krščanske vere. Zdravilu proti temu, ki bi obstajalo v tem, da bi človek s podvojenim naporom dvignil pogled preko pregraj temè in vzbudil v duši zanimanje za nadnaravno realnost, jemlje »tehnični duh« že v početkih vso moč, ker oropa ljudi kritičnega duha z ozirom na čisto edinstven nemir in površnost našega časa. Ljudje, ki so prepojeni »tehničnega duha«, težko najdejo mir, jasnost, ponotranjenost, ki jih potrebuje, kdor hoče spoznati pot, ki pelje k Učlovečenemu Sinu božjemu.«

KJE NAJTI ODPOMOČ

»Tehnik-učitelj ali učenec —, ki se hoče rešiti tega okrnjenja, mora stremeti ne le za globoko formacijo duha, temveč predvsem za versko vzgojo, ki je — vprav nasprotno, kot se je včasih o njej zatrjevalo — najbolj sposobna, da ščiti človekovega duha pred enostranskimi vplivi. To bo ožino njegovega duha razmaknilo, mu stvarstvo razsvetlilo v vsej razsežnosti, posebno ko bo ob jaslicah skušal razumeti »širokost in dolgost in višino in globino in spoznanje presegajočo ljubezen Kristusovo« (prim. Ef 3, 18-19). V nasprotnem slučaju bo doba tehnike dopolnila svoje pošastno mojstrsko delo s tem, da bo spremenila človeka v velikana fizičnega sveta na škodo njegovega duha, in človek bo postal pritlikavec nadnaravnega in večnega sveta.

Tehnični duh kvarno vpliva na način življenja modernih ljudi

Ta kvarni vpliv se kaže predvsem na spremenjenem krščanskem pojmovanju dela in vsled tega na zakonodaji in upravi. To vidimo v tem, kako gleda sedaj moderni človek na svoj prosti čas in posebno na nedeljski počitek. Pod vplivom tehničnega duha vzamejo nedelji njeno edinstveno dostojanstvo, ki ga ima kot dan božjega češčenja in telesnega ter duhovnega počitka za posameznega in za družino, nedelja postane tako le eden izmed prostih dni v tednu, ki so morda celo različni za posamezne člane družine, nadaljuje sv. oče.

Tudi na njih osebno dostojanstvo in na splošno ekonomijo

»Nočemo na široko razlagati, kako ta sistem, ki ga narekujejo izključno tehnični vidiki, povzroča razsipavanje materialnih podlag in poglavitnih virov energije — med katere je brez dvoma šteti človeka samega -, in kako se - čisto dosledno — sčasoma nujno pokaže, kako drago breme je za skupno ekonomijo. A vsaj na kratko bi radi obrnili pozornost na novo obliko materializma, ki ga »tehnični duh« uvaja v življenje. Zadosti bo, če omenimo, da vzame življenju vso vsebino, ker je tehnika naravnana na človeka in na celoten skupek duhovnih in materialnih vrednot, ki spadajo k človekovi naravi in njegovemu osebnemu dostojanstvu. Kjer bi tehnika samostojno zagospodovala, bi se človeška družba spremenila v brezoblično množ, v nekaj brezosebnega in shematičnega, in zato nasprotnega temu, kar od človeka hočeta z vso jasnostjo narava in nje Stvarnik.

. . . in na družino

Brez dvoma se velikih idealov človeštva »tehnični pojem življenja« še ni dotaknil. A se je bati, da se bo povsod, kamorkoli bo tehnični napredek prodrl brez pridržkov, kmalu pojavila nevarnost omenjenih skaženih oblik. S posebnim strahom mislimo na nevarnost, ogražajočo družino, ki je v socialnem življenju najtrdnejše počelo reda, v kolikor zna vzbuditi v svojih članih številne oblike medsebojne osebne službe, dan za dnem se obnavljajoče, in v kolikor jih veže z vezmi čustva na dom in ognjišče ter budi v vsakem izmed njih ljubezen do družinskega izročila v proizvodnji in ohranjevanju uporabnih dobrin. Kjer pa, nasprotno, prodre tehnični pojem življenja, družina zgubi osebno vez svaje enote, zgubi svojo toploto in svojo stalnost. V enoti ostane le v toliko, v kolikor to zahteva masovna proizvodnja, ki se vedno hitreje razvija. Ne več družina, delo ljubezni in zavetja duš, temveč žalostno skladišče bodisi delavcev za masovno proizvodnjo, bodisi konsumentov proizvedenih materialnih dobrin.

„Tehnični pojem življenja" — posebna oblika materializma

»Tehnični pojem življenja« torej ni nič drugega kot posebna oblika materializma, v kolikor nudi kot zadnji odgovor na vprašanje eksistence matematični in utilitarno računski obrazec. Zaradi tega razodeva današnji tehnični razvoj, kakor v zavesti, da je ves v temi, nek nemir in stisko, vidno vsem, ki se mučijo z mrzličnim iskanjem vedno bolj zamotanih in tveganih sistemov. O tako vòdenem svetu se ne more reči, da bi ga razsvetljevala ona luč in oživljalo ono življenje, ki ju je prišla delit na zemljo Učlovečena Beseda, odsev božje slave.«

(Konec prihodnjič)

S Katoliškim domom v novo leto

Leto 1953 bo v zgodovini Katol. doma v Gorici gotovo najpomembnejše. To leto smo s pomočjo dobrotnikov iz USA kupili zemljišče in hišo za Katol. dom. Toda sedaj manjka še vse ostalo, zlasti nam manjka dvorana. Zato nas v novem letu 1954 čaka ta druga neodložljiva naloga, da zgradimo dvorano. Brez primerno velike dvorane, ki bo naša last, ne moremo več naprej. Vse kliče po dvorani, naše verske in posvetne organizacije, naše mesto in dežela. Vsled tega mora biti letos naš cilj: zbirajmo sredstva, da si že letos postavimo dvorano.

Začela se je pripravljati prva »Zlata knjiga« darovalcev za KD. V njej pa ne bo ne tega ne onega moža, ki bi ga vsakdo pričakoval v vrstah darovalcev; tudi ta in ona žena bo manjkala, ki bi ne smela manjkati. Ta vrzel bo za marsikoga slabo izpričevalo za njegovo versko in narodno zavest. Zato pa sedaj, ko moramo še enkrat krepko zagrabiti, da pridemo do cilja, vabimo vse, ki niso še napravili svoje dolžnosti, da to store. Le če bomo vsi strnjeni in če bomo vsi prispevali po svojih močeh, bomo dosegli cilj, ki smo si ga letos postavili, zgraditev lastne dvorane.

Odbor za KD

Sovodenjskemu Desetniku pušeljc za klobuk

Tudi za božične praznike, ko se vsemu svetu oznanja mir ljudem na zemlji, se »Sočaa« in z njo par sovodenjskih frontašev, zaganja v našega gospoda kaplana ter piše take nesramnosti, da jih še sama ne verjame. Vidi se, da so padli na najnižjo stopnjo kulture. Članek, ki nosi podpis nekega Desetnika, — ki je pa po vsebini članka šele začetnik, — se jezi na gospoda kaplana, ker ni dovolil frontaškemu pevskemu zboru peti v cerkvi pri nekem pogrebu; kot Desetnik bi člankar moral vedeti, da cerkveni zakon ne dovoli protiverskim organizacijam sodelovati pri cerkvenih obredih.

Glede mladine je resnica le ta, da je obrnila hrbet g. kaplanu le tista mladina, ki jo štirje frontaši vodijo na vrvici ter jo hujskajo proti njemu. Da je cerkev prazna, to ni res; za praznike je bila cerkev polna. Edino Desetnik je manjkal, ker drugače bi ne pisal take laži, saj še dobro da ni bil, ker drugače bi obrnil smisel pridig po svoje ter bi tolmačil ljudem po vasi vse drugo, le resnice ne. V zadevi župnika v Sovodnjah bi oni bili zadovoljni le s takim župnikom, ki bi mu oni komandirali, kako naj govori in dela, kot za časa ljudske »oblasti«, ko so hodili po vasi kot petelini po domačem dvorišču in gonili ljudi na sestanke; celo gostilne so morale biti zaprte, kadar so se sestanki vršili.

Dovolj za sedaj; drugič bomo povedali pa še kaj več.

Dobromisleči sovodenjski župljan

Orglarska šola

Naznanjamo, da začnemo dne 18. januarja 1954 ob 10h predpoldne v prostorih Katoliške tiskarne, Riva Piazzutta 18 z rednim poukom na Orglarski šoli v Gorici.

Pouk se bo vršil enkrat na teden in sicer vsak ponedeljek predpoldne in popoldne.

Če bi se še kdo rad vpisal na Orglarsko šolo, naj pohiti.

M. Filej

Gnusoba „Primorskega dnevnika"

Sv. pismo pravi, da bo ob koncu sveta zavladala gnusoba na svetem kraju. Če bi bil Trst sveti kraj, bi morali reči, da je konec sveta blizu, zakaj gnusoba se je tam razodela, kakor se bo težko večja ob koncu sveta. In ta gnusoba je članek »Pr. dnevnika« z dne 2. jan. z naslovom »Anno Mariano — novo vatikansko poslovno leto«. Vajeni smo brati v komunističnih časopisih razna smešenja verskih resnic ,toda nekaj tako gnusnega kakor je omenjeni članek, nismo še brali v slovenskem jeziku in morda tudi v tujih ne. Pisatelju, ki se je podpisal Frane Barbieri, in uredništvu, ki je članek objavilo, ni ničesar sveto, zlasti ne sv. Cerkev, papež, Brezmadežna in čudeži. Ne bomo navajali besed in izrazov tega članka, ker nas je sram, da slovenski človek izrablja slovenski jezik za tako nizkotno in gnusno bogokletstvo. Naj pa bo ta članek nov opomin vsem onim, ki še vedno nočejo verjeti, da je »Primorski dnevnik časopis, ki ruši vero med slovenskim ljudstvom na Tržaškem in Goriškem, in kljub temu še vedno vanj dopisujejo in ga širijo ter berejo. Na drugi strani je zopet res, kar je videl sv. Janez v skrivnem razodetju, da je satan naperil svoje najhujše napade zoper ženo, obdano s soncem in dvanajstimi zvezdami, to je zoper Brezmadežno. Ali ni ji mogel škodovati in se je osramočen umaknil. (Raz. 12).

Španski konkordat, „Slov. poročevalec in „Katoliški glas"

Prav tako naj se glasi to poročilo: Španski konkordat, »Slovenski poročevalec« in »Katoliški glas«. Kot smo tudi mi poročali, je preteklo jesen sv. stolica podpisala konkordat s špansko vlado generala Franca. Pogajanja za to so se vršila zelo dolgo, več let. Sedaj so pripeljala do srečnega konca. Seveda to ne gre v račune komunistom in drugim nasprotnikom Francovega režima. Med temi so tudi slovenski komunisti, ki so se v svojih časopisih že večkrat hudovali zaradi tega. Najbolj nesramen je pa bil Saša Vrhovec v »Slovenskem poročevalcu«. Saša Vrhovec je namreč pri tem listu »specialist« za cerkvene zadeve. Če je v »Slov. poročevalcu« zapisana zoper Vatikan, Cerkev ali škofe kaka budalost, ki si nadeva videz učenosti in resničnosti, je gotovo Vrhovčeva. Ta se je pred kratkim spravil nad španski konkordat ter ga v vrsti podlistkov po svoje prikazal bralcem »Slov. poročevalca«.

Ni naš namen preiskovati zlonamerno prikazovanje in tolmačenje določil španskega konkordata, kakor je to po svoji navadi zakrivil »strokovnjak v cerkvenih zadevah« Saša Vrhovec, temveč nas briga le to, kar je v teh podlistkih napisal na račun »Kat. glasa«. Kot zaključek svojega članka je namreč Vrhovec citiral našo trditev, ki smo jo zapisali v št. 46, z dne 12. nov. 1953, da je Cerkev pripravljena napraviti konkordat s katerokoli državo, če ji le ta dovoli svobodno udejstvovanje, da lahko vrši svojo od Boga prejeto nalogo. Tudi z Jugoslavijo, smo pristavili.

To je zbodlo pisca »Slov. poročevalca«, da je zapisal in podčrtal: »Takega 'svobodnega udejstvovanja', kot ga ima katol. cerkev v Španiji, naša država ne bo nikoli dopustila, tudi ne za ceno kakršnih koli političnih sporazumov'.« Nato nadaljuje člankar z že znanimi krivimi obdolžitvami o političnem delovanju Vatikana in višjega katol. klera ter ponovi trditev, da je bilo z zakonom o verskih združenjih rešeno tudi vprašanje odnosa med katol. Cerkvijo in državo v Jugoslaviji. Konča pa s prikrito grožnjo slovenskima škofoma, češ da sta sokriva s svojim molkom, ker je vatikanski radio in kak časopis, ki se tiska v Vatikanu, prinesel kako ne povsem točno poročilo o verskem stanju v Jugoslaviji.

Ker nimamo prostora, da bi Saši Vrhovcu odgovorili na dolgo, samo ponovimo nekaj njemu prav dobro znanih dejstev:

1. Katoliška Cerkev ima svojo notranjo ustavo, ki je določena v Cerkvenem zakoniku. Določil Cerkvenega zakonika se morajo držati vsi verniki, tudi škofje. Cerkveni zakonik pa določa, da so pogajanja med vladami in Cerkvijo za ureditev medsebojnih odnosov pridržana izključno sv. stolici. Ne jugoslolvanski ne drugi škofje si ne morejo torej lastiti to pravico. Zato je zahteva jugoslovanskega režima do jugoslovanskih škofov nečastna, moralni pritisk nanje pa krivičen.

2. Konkordate sklepa sv. Cerkev s katerim koli režimom, ker konkordat ne pomeni odobravanja režima, temveč ga Cerkev sklene le v interesu vernikov, da zakonsko zaščiti njihov položaj. Zato je Cerkev sklenila konkordate z najrazličnejšimi vladami. In bi jih gotovo tudi s komunističnimi, če bi pristale na njene osnovne zahteve.

3. Pri konkordatih je morala Cerkev vedno tudi kaj popustiti v svojih zahtevah na račun raznih vlad, zato so tudi konkordati v nekaterih rečeh različni med sabo. Vendar ni Cerkev nikoli popustila v bistvenih stvareh. Rajši je sprejela preganjanje.

4. Ko sv. oče sam ali po rimskih kongregacijah daje določila za vso Cerkev ali tudi le za posamezne dežele, ni to vmešavanje v notranje zadeve druge države, ni to politika, temveč je to le izvrševanje pastirske službe, ki jo je papež kot Petrov namestnik prejel naravnost od Kristusa. Cerkev ni država v državi, kot hočejo prikazati komunisti, temveč Cerkev je neodvisna in suverena verska družba, ki jo je ustanovil J. K., da vodi ljudi k zveličanju. V komunističnih državah ni Cerkev, ki se vtika v politiko, temveč je politka, to je brezbožna vlada, ki se vtika v stvari, ki so v oblasti Cerkve. Če torej odnosi med jugosl. režimom in katol. Cerkvijo niso urejeni, ni kriva Cerkev, temveč vlada, ki si prilašča pravice, katerih nima. *Ne jugoslovanski škofje*, kot trdi Saša Vrhovec, *temveč Tito in njegova vlada nosijo polno odgovornost za sedanji položaj preganjanja katol. Cerkve v Jugoslaviji.*

DROBNE NOVICE

Televizija v Italiji

Preteklo nedeljo 3. jan. so nekako uradno otvorili začetek televizije v Italiji. Ta dan so slovesno začeli z rednimi televizijskimi oddajami v treh ital. mestih, ki so med seboj povezana; ta mesta so Rim, Milan in Turin. Glavne zvezne postaje za televizijo so: Monte Mario v Rimu, Monte Serra, Monte Peglia in Monte Penice. Vse postaje so torej na hribih, kajti televizijski valovi se redno premikajo le v vodoravni črti, torej le na obzorju. V načrtu imajo, da še tekom tega leta zvežejo med sabo s televizijskimi »kanali« vsa glavna ital. mesta.

Ob tej priliki je sv. oče naslovil na ital. škofe posebno pismo o televiziji, v katerem je opozoril na prednosti, a tudi na moralne nevarnosti, ki jih prinaša s sabo televizija.

19 mrtvih pred cesarsko hišo v Tokiu

19 oseb je bilo mrtvih v gneči, ki je nastala pred cesarsko hišo v Tokiu dne 2. januarja, ki je določen kot dan voščil japonskega ljudstva svojemu cesarju. Približno pol milijona ljudi se je ta dan zbralo pred cesarsko palačo in čakalo, da pride na vrsto in se podpiše v velike knjige in na ta način izreče vladarju svojo vdanost. Panika je nastala na trgu v notranjosti palače in na velikem mostu, ki je postavljen čez jarek, ki obkroža cesarski dvorec. Okrog sto ranjencev pa je bilo prenešenih v bolnice, izmed katerih so nekateri v zelo resnem stanju.

13. mesec hišnim pomočnicam

Zveza sindikatov poroča, da je z dekretom štev. 940 stopil v veljavo zakon, po katerem imajo tudi hišne pomočnice pravico do 13. mesečne plače. Ta zakon velja že za minulo leto 1953. Če katera izmed hišnih pomočnic ni še prejela te božične nagrade, se lahko pritoži na Zvezi sindikatov v ulici Roma 6. V teku so še druga pogajanja za zboljšanje socialnih in pravnih razmer hišnih pomočnic.

Selitev iz cone B

Od 8. oktobra do 31. decembra lanskega leta je pribežalo iz cone B preko bloka v Plavjah 2754 Istranov, izmed katerih 428 posameznikov in 849 družin.

Kardinal Tisserant je tretjega novembra odprl novo semenišče v Egiptu. Semenišče pripada koptskemu katoliškemu obredu.

S TRŽAŠKEGA

PRVA SKUPNA MARIJANSKA PRIREDITEV
V TRSTU V NEDELJO 10. JANUARJA 1954

Vse vernike vljudno vabimo na prvo skupno marijansko proslavo v tem Marijinem letu. Vršila se bo po tem sporedu:

Ob 3.30 popoldne bo v kapucinski cerkvi na Montuzzi govor msgr. dr. Ukmarja in slovesni blagoslov. (V slučaju hudega mraza bo pobožnost v cerkvi kratka).

Ob 5. bo v Avditoriju marijanska prireditev;
več Marijinih pesmi bo zapel šentjakobski zbor;
sledi igra rojanske Marijine družbe:

SVETA CECILIJA

Spisal J. Boon

Igrajo dekleta
Marijine družbe iz Rojana

Nastopajo:

Cecilija . . . . . Bobek Marija
Njena mati . . . . . Selj Vera
Angel . . . . . Selj Adrijana

Zbor deklet, ubožcev in pevcev
Godi se v prvih stoletjih krščanstva

(Vstopnice dobite pri vseh gg. duhovnikih. Poskrbite si jih do sobote 9. januarja. - Vsi se udeležimo celotnega sporeda tako v cerkvi kakor v dvorani. Otroci in drugi, ki ne bi imeli vstopnice, ne morejo priti v dvorano)

Prosek

Na Proseku pri Trstu se je 27. dec. začela duhovna obnova, ki jo je vodil pater dr. Roman Tominec O.F.M. iz Ljubljane. Zaključek te obnove je bil v nedeljo 3. 1. 1954 ob 10.30.

Dolina - Prebeneg

Novo leto smo začeli v dolinski župniji s pogrebi. Prva dva dneva sta umrla dva kristjana, dvajsetletni fant Aldo Bandi s Prebenega in oseminpetdesetletna mati Marija Pangerc iz Doline. Oba sta umrla nepričakovano in po prav kratki bolezni brez svetih zakramentov. Ni bilo več časa za popolno spravo z Bogom.

ALDO BANDI izhaja iz velike krščanske rodbine Bandi, katere 92 letni stari oče živi na Prebenegu. Pokojnega fanta imajo tako vaščani kakor vsi, ki so ga poznali, v najlepšem spominu, ker je bil dober, spoštljiv do vseh in vesel kakor mladina mora biti. To se je pokazalo zlasti ob njegovem pogrebu, ki je bil gotovo največji v vseh povojnih letih. Bila je še lepa nedelja in tako se je zbralo ogromno število pogrebcev, ki so spremljali pokojnega Alda pod Kroglami (umrl je v bolnici) in ga nato v lepem in krščanskem pogrebu spremljali do farne cerkve in naprej na skupno božjo njivo pri Sv. Martinu. Pevci, godba, cela vrsta vencev in sredi množice belą krsta, ki so jo nesli prebeneški fantje; težko je zadržati ob takem pogledu srce in oko. Na več mestih so v sprevodu tudi molili in duhovnik je v cerkvi povedal nekaj besed po Cankarju, ki je zapisal: »mladost, lepota, moč, razum — lesen križ na bojni poljani.« Žalost pokojnikove družine je še večja zato, ker je med vojsko umrla Aldova mlada sestra, ki so jo Nemci skupno z drugimi prebeneškimi dekleti ustrelili na Opčinah. — Maša zadušnica bo to soboto ob 8h na Prebenegu. — Sorodniki so nas naprosili, naj se v njihovem imenu v Katoliškem glasu zahvalimo prav vsem, ki so jim kakorkoli pomagali ob prezgodnji smrti dragega Alda.

PANGERC MARIJA iz Doline je drugi mrlič. Čeprav je umrla nenadoma ponoči in ni nihče smatral njene bolehnosti zadnjih dni za resno, so lahko vsi njeni domači mirni, saj je bila tako globoko krščanska in verna mati številne družine, vedno zveste Bogu, Cerkvi in domovini. Pogreb te pokojne matere se je vršil v ponedeljek ob najhujši burji in naletavanju snega. Kljub temu se je zbralo veliko pogrebcev, in tudi pri tem pogrebu je bilo veliko glasne molitve, kar naj bo vedno znamenje pravega krščanskega pogreba. Še najbolj krščansko za duše pokojnih pa bi bilo, če bi znali dati »rožo na grob«, to je, naročiti več svetih maš za pokojnega kristjana. Za vence in druge stvari se toliko daje in žrtvuje, za pokojnikovo dušo pa tako malo. Naj bi se vpeljala krščanska navada, pomagati bolj duši pokojnega, saj to je za kristjana prvo in neumrjoči duši najbolj koristno.

Obe družini, tako Bandijeva na Prebenegu kakor Pangerčeva v Dolini imata bližnje sorodnike v coni B. Na veliko žalost vseh pa niso smeli priti na pogreb v Dolino; blok je zaprt.

Oba pokojna lepo priporočamo božjemu usmiljenju in zanju veliko molimo!

Odhod beguncev v Avstralijo

Dne 2. januarja je odplula iz Trsta ladja »Toscana« namenjena v Avstralijo. S to ladjo je odplulo tudi 700 beguncev. Med temi je nekaj Avstrijcev in Nemcev, vsi ostali pa so begunci iz komunističnih držav. Tudi Slovencev ne manjka. Tako se je zopet odkrhal košček naše domovine, odšli so in tujina se bo dičila »z delom njihovih rok«. Vsem želimo srečno pot in mirno življenje v novi domovini.

Opčine

MARIJANIŠČE

V nedeljo 20. dec., kakor je bilo že napovedano, smo imeli v našem zavodu veliko slavnost: prevzvišeni gospod škof je bil med nami! Popoldne smo imeli marijansko akademijo. Veliko so pripomogli dijaki dijaške zveze s svojo lepo podano igro. Ob koncu je govoril prevzvišeni in gojence vzpodbudil k učenju in zaupanju v božjo Previdnost.

Dne 28. dec. so imeli v našem zavodu duhovno obnovo člani dijaške zveze. Kar lepo število se jih je odzvalo — 45 fantov, ki so pazljivo poslušali predavatelja gospoda Vidmarja in iskreno prepevali božične in Marijine pesmi. Ganjeni smo gledali na to skupino fantov - borcev za versko in narodno prepričanje. Želimo, da bi nas ti fantje večkrat obiskali in tako tudi spoznali namen zavoda samega!

DAROVI
ZA TRŽAŠKO MARIJANIŠČE

Pevski zbor pri Novem sv. Antonu v Trstu, v spomin zvestega sodelavca pok. Maksa Čepič 11.000; Gerlanc Katarina, Trst, Sv. Ivan 5.000; N. N. iz Škednja 1.000; N. N. iz Škednja 1.000; Marijina družba iz ulice Risorta 3 10.000; N. N. 1.000 lir.

Vsem dobrotnikom najlepša hvala!
VODSTVO ZAVODA

FODERAMI

A. Pertot

TRST - Ulica Ginnastica 22 - Tel. 95998

ima v zalogi podloge vseh barv in vseh vrst ter ostali pribor za obleke - Velika izbira sukanca za ročna dela - Modeli za krojače in šivilje - Priprave za likanje - Cene zmerne

Z GORIŠKEGA

Podgora

Še toliko da je vstopil v novo leto in tako tudi že skoraj dosegel polnih 80 let, pa je izdihnil — lepo previden — priletni Matelič Anton. V nedeljo popoldne je bil pogreb in v cerkvi je pokojnemu Ninčetu, ki je bil v mladih letih cerkveni pevec, lepo zapel ubrani, mladi cerkveni zbor Grilančevo »Jaz sem vstajenje«. — Preostalim, ki so tudi naročniki našega »Katoliškega glasa«, iskreno sožalje!

Jamlje

Velika nesreča je zadela pred prazniki družino Pahor Andreja. Albin, 23-letni sin, je kot navadno — tudi na torek pred Božičem »kopal« železo po kraških gmajnah; to je — žal — edina zaposlitev skoro vseh kraških fantov, ker rednega dela nikjer najti ne morejo. Med najdenim železom je našel tudi staro avstrijsko granato, še ne razstreljeno. Pri nesrečnem udarcu je granata eksplodirala, pri čemer je postal žrtev mladi Albin; težko ranjen je v nekaj minutah na mestu nesreče izdihnil. Na vigilijo ga je vsa mladina spremljala na kraj počitka, pri čemer je vsa soseska pokazala svoje iskreno sočustvovanje radi tako tragične žrtve žalostnih in vnebovpijočih socialnih razmer, v katere je obsojena skoro vsa naša mladina.

Doberdob

Božične praznike smo v Doberdobu prav lepo preživeli; bilo je lepo vreme in tudi v dušah lepo božično razpoloženje. K temu razpoloženju sta pripomogli posebno dve posebnosti. Najprej mala a prisrčna prireditev šolskih otrok pred božičnim drevesom v šoli ob priliki razdelitve božičnih daril vsem šolskim otrokom. Koliko lepega so nam otroci povedali in pokazali pred drevcem in jaslicami. S tako vzgojo srca mora šola nadaljevati.

Druga posebnost pa je bila odlikovanje našega župljana Alojzija Kocijančiča s srebrno medaljo in z nakazilom 100.000 lir za njegovo dobrodelnost. Sicer našemu Lojzetu vsa izkazana čast ne bo preveč pogodu, ker je tih in skromen mož, pa je le prav, da včasih tudi skrita dobrodelnost najde pot v javnost in se pokaže kot dober zgled ter dokaže kaj zmore resnično krščanstvo, če ga človek resnično živi. Lojze Kocijančič je eden izmed tistih maloštevilnih, ki jemlje vero in življenje iz vere zares.

Naj mu bo v čast, drugim pa v zgled!

Baragova proslava v Gorici

Na praznik sv. Treh kraljev se je vršila v domu Brezmadežne v Gorici napovedana Baragova proslava. Bila je prva te vrste v Gorici, a upajmo, da ni bila zadnja. Uspeh nam daje zagotovilo, da se bodo tudi Goričani ogreli za Barago, kakor so se ogreli zanj rojaki drugod po svetu.

Glavno besedo je imel tajnik SKPD g. Mirko Mazora, ki nam je s svojo sijajno besedo ponazoril lik Friderika Barage v njegovem življenju doma in v misijonih. Predavateljevo besedo so ob koncu poživile projekcije. Med prvim in drugim delom predavanja je bila zborna recitacija »Naš veliki mož« A. Žabkarja, ki sta jo z občutkom recitirala dva odbornika SKPD. Ker smo bili v božičnem času, se je med odmori razlegala prijetna pesem božičnih pesmi z gramofonskih plošč oo. frančiškanov iz Lemonta. In še nekaj. Proslava je dosegla tudi praktičen uspeh, saj so članice misijonskega odseka Mar. družbe med prisotnimi pobirale podpise za Baragovo proglasitev blaženim in pa prodajale Misijonski zbornik in Baragov življenjepis ter njegove slike. Ko smo odhajali, smo bili hvaležni SKPD in Mar. družbi, da so ob skupnem sodelovanju pripravili to dobro uspelo slavje, o katerem poudarjamo, da bi ne smelo biti zadnje.

Hud mraz v Gorici

Novo leto se je začelo v Gorici v znamenju burje in hudega mraza. Dne 2. januarja zvečer je toplomer padel na 6 stopinj pod ničlo. 3. januarja zjutraj so nas na oknih pozdravile ledene rože in pa na mnogih krajih neprijetna nezgoda zmrznjenega vodovoda. Pa so nekateri prerokovali, da letos zime ne bo. Mogoče se je »dedek mraz« hotel maščevati, ker mu v Gorici niso pripravili nobenega sprejema.

Vtisi izpod Sv. Višarij

Kakor skoraj vsako leto, tako je tudi letos zasnežilo prav pred prazniki. Snega je sicer manj kot prejšnja leta, vendar ga je toliko, da prihajajo v Žabnice in Trbiž ter v bližnje kraje mnogi smučarji, ki bi radi vsaj nekaj časa preživeli v tej lepi zasneženi gorski pokrajini. Posebno veliko jih pride iz Trsta, pa tudi iz Gorice in Vidma. Nič čudnega, da ta zimska pokrajina z vsem svojim čarom prikliče toliko ljudi! Kamor seže pogled, povsod sam beli sneg. Ponekod vidiš ob skalah, kjer poleti žubori hladna studenčnica, viseti zledenele kapnike. Zelene smreke, ki jih je narava vsepolno posadila po tem gorskem svetu, se tu pa tam še okrašene v snegu. Tam nekje ob stezi pa se sredi zasneženega polja dviga znamenje, kakršnih je toliko tam gori, pa tudi na bližnjem Koroškem. Kako čudovito je božje stvarstvo!

Gor nad Žabnicami pa veličastno kraljuje višarska Marija, sredi neskončnega sneženega miru gorskih velikanov, ki obdajajo Sv. Višarje. In se z ljubeznijo ozira na svoje otroke pod seboj, pa tudi na vse one ki so blizu ali daleč okrog po svetu, in ki se vselej radi zatekajo k Njej.

DAROVI ZA SLOVENSKO SIROTIŠČE

N. N. - Gorica 1000; N. N. 250; M. C. 2000; Družina Škrt - Unterjettingen (Nemčija) 1 dolar; V. S. 1000; podjetnik Simčič 2500; gospa Zinka Lapanja 1000 lir

Vsem blagim dobrotnikom se prisrčno zahvaljujemo in jim voščimo milostipolno in srečno novo leto.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Na uredništvo smo dobili razna pisma, v katerih naši bralci izražajo svoja mnenja glede vsebine in smeri »K. G.«. Mi smo vsakega takega pisma veseli, čeprav se vedno ne strinjamo z iznesenimi pogledi. Vsekakor bomo tudi zanaprej radi sprejemali nasvete in želje naših bralcev in prijateljev ter jim bomo po uvidevnosti in v mejah možnosti skušali ustreči.

Odgovorni urednik: *Stanko Stanič*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Jožefove jasli

(LEGENDA)

Ni imel lastne hišice in njivice. Živel je pri bratu. Ni lenobe pasel, vendar tudi ni kmetoval, bil je tesar, pa dober in priden. Z zaslužkom je nekoliko pomagal svojemu bratu in mu plačeval tudi hrano, ki jo je pri njem dobival. Tak je bil sv. Jožef.

Ker je bil iz rodovine Davidove, David pa je bil rojen v Betlehemu, Jožef pa je živel v Nazaretu, je želel videti rojstno mesto Betlehem, od koder je izhajal njegov rod. Nekoč po praznikih šotorov, ki jih je obhajal v Jeruzalemu, se je podal na jug proti Betlehemu. Pot ni bila dolga, vendar zadosti dolga, da se je na nji seznanil z nekim bogatim kmetom saducejem. Saducej je videl, da ima Jožef s seboj sekiro. Gledal je njegove utrjene, žilave roke. Spoznal je, da je tesar. Prav tesarja je saducej potreboval. Podrlo se mu je bilo namreč nekaj podstrešja pri skednju. Mož je bil petičen pa skop. Prav zato doma, v Betlehemu, ni mogel dobiti nikogar. »Tale mi bo pa poceni napravil,« si je mislil.

Pogodila sta se. Ves teden mu je Jožef popravljal streho skednja. Hrana je bila pičla, malo zabeljena. Rekel je kmet, da se je treba postiti; sam se ni.

Po končanem delu je bilo treba plačati. Pa se je praskal saducej za ušesi in se prestopal: »Pravzaprav nisem nič dolžan. Hrano sem ti dal. Saj novega nisi nič naredil. Starino popravljati je pač lahko. Poleg tega si imel stanovanje. V Betlehemu so prenočišča draga. To ni kar tako. Še ti bi mi moral plačati. Ker si pa, kakor vidim, ubog in si pridno delal, ti stanovanja ne zaračunam. Pa še ob drugi priliki.«

Jožef je bil pravičen in bogaboječ mož. Ni se hotel pričkati. Priče ni imel nobene. Tudi če bi šel do velikega zbora, bi nič ne opravil brez prič.

»Večeri se že, ali lahko pri vas prenočim še to noč?«

»Kako? Ali boš plačal? Dandanes je vse drago.«

Jožef je odšel iskat drugam.

Naletel je zunaj mesta na betlehemski poljani na pastirja, gnal je domov malo čredico ovac.

Pastir je Jožefa sprejel pod streho. Pogostil ga je. Dal mu je sira in mleka in ječmenovega kruha. Pa še plašč, da bi ga ponoči ne zeblo.

»Bojim se, da bo privršala nevihta, glej kaki oblaki prihajajo od zahoda,« je omenil Jožef.

»Dobro, da smo doma,« je menil pastir.

Prej kot sta pričakovala, je prihrumela nevihta. Bliskalo je in grmelo. Vilo je drevje, vzdigovalo prah, majalo hiše. Ob hiši je stala vitka jelka. Burja jo hkrati zvije in vrh pade na tla.

»To je prav kazen božja,« je zajokal pastir.

»Kako naj bi bila zate to božja kazen, ko se bojiš Boga in si usmiljen do ubogih. Bog ima že svoje namene,« ga je tolažil Jožef.

Zabliskalo se je močno, strela je udarila med betlehemska poslopja, švignil je plamen, zažarelo je iznad Betlehema. Gorela je hiša.

Drugo jutro sta zvedela, da je strela udarila prav v poslopje saduceja, kateremu je Jožef popravil skedenj. Vse mu je zgorelo.

Ljudje so govorili: »Preveč je bil skopuški. Zdaj ima. Bog ga je kaznoval.«

Teh misli je bil tudi Jožef, a je molčal.

Pastir je pa ogledoval polomljeno jelko. Tako lepo je rastla poleg hiše, kako rad jo je gledal, zdaj pa leži na tleh!

»Iz vrha bi se dalo kaj narediti,« je omenil Jožef.

»Naredi mi jasli.«

Jožef je vzel sekiro v roke, tesal in napravil prav lepe jasli. Skrbno jih je ogladil.

»Saj so take, da bi lahko služile za zibelko,« je pripomnil pastir. »Če bi bil vedel, bi ti bil naročil zibelko za mojega bolnega dveletnega sinčka, ki je hrom.«

Poslovil se je Jožef blagoslavljajoč milosrčnega pastirja...

Kmalu ko se je Jožef vrnil v Nazaret, mu je angel naznanil: »Vzemi k sebi Marijo, rodila bo sina in daj mu ime Jezus.«

Komaj je Jožef spolnil povelje, že je ukazal cesar Avgust, naj se popiše ves svet. Na Judovskem naj se popiše vsak v svojem mestu, odkoder izhaja njegov rod. Zato sta šla Jožef in Marija v Betlehem. Nista pa tam našla prenočišča. Saducejeva hiša je stala še vsa podrta.

Šla sta izven mesta na poljano in tam našla zavetje v hlevčku.

Tisto noč pa je Marija rodila Jezusa. Položila ga je v jasli, ki so tam stale, prav lepe so bile, kot da bi bile zibelka. Jožefu so se zdele znane. »Kaj nisem teh jasli napravil jaz?«

Že so prihiteli pastirji z ovčkami. Angel jim je namreč naznanil, da je rojen Odrešenik, da ga dobijo v plenice povitega in v jasli položenega.

In kdo je bil med pastirji? Tudi oni, ki je bil prenočil svoj čas Jožefa. Ta hlevček je bil njegov. Semkaj je prinesel jasli, ki mu jih je bil naredil Jožef. Ves vesel je bil pastir. Iz vsega, kar je angel povedal, je spoznal, da je to malo dete Sin božji, Odrešenik.

Mislil si je: »Ta bi lahko mojega hromega sinčka ozdravil, saj je Odrešenik.«

S spoštovanjem se je približal k Mariji in Jožefu, potem ko so drugi pastirji odšli, in jima povedal svojo željo.

Marija mu je rekla: »Za vse, kar si dobrega storil, naj ti Odrešenik pomaga. Mi ne bomo dolgo tu. Ko odidemo, vzemi te jasli, položi vanj svojega otroka.«

Ko sta pred Herodom bežala Marija in Jožef z Detetom v Egipt, so ostale jasli prazne v hlevčku.

Pastir je skoraj pozabil na Marijine besede, tako je bil ves prestrašen in z njim tudi drugi vsled pokolja nedolžnih otročičev. Obenem pa je bil vesel, da vojaki niso njegovega otročiča zaklali. Rekli so: »Tega se pa Herod gotovo ne bo bal. Naj živi.«

Čez nekaj dni je pastir prišel v svoj hlevček. Zagledal je prazne jasli, spomnil se je Marijinih besed. Nesel je jasli domov, položil vanj svoje dete. In glej čudo. Dete se je zravnalo, začelo samo hoditi in je bilo zdravo.

Pastir je pokleknil in zahvalil Boga, občudujoč njegovo usmiljenje in njegovo previdnost. Spomnil se je one hude noči, ko mu je vihar zlomil jelko. Pa le za trenutek, zakaj objel ga je spomin na drugo, lepšo noč, ko so angelci peli nadplanjavo: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so Bogu po volji.

S. G.